

Крім того, цим документом закріплюються обов'язки приватних детективів у відносинах із колегами, клієнтами, органами правосуддя, слідства, розкриваються зміст «професійної таємниці» приватного детектива, правила та принципи її дотримання, а також правила реклами своєї професійної діяльності [3; 4].

На нашу думку, наявність професійного конкурентоспроможного приватного розшукового інституту чинить позитивний вплив на криміногенну ситуацію в країні, оскільки, по-перше, надає допомогу правоохоронним органам у розслідуванні правопорушень та, по-друге, певним чином розвантажує правоохоронні органи від розгляду справ, пов'язаних, зокрема, з розшуком осіб чи зниклого (викраденого/втраченого) майна, наданням послуг консультаційного характеру, збором відомостей про фізичну/юридичну особу тощо.

Література

1. Detective privado. Wikipedia: la enciclopedia libre. URL: https://es.wikipedia.org/wiki/Detective_privado (дата звернення 28.01.2022)
2. Quieres ser detective? Asociación Profesional de Detectives Privados de España. URL: <https://www.apdpe.es/la-asociacion/> (дата звернення 28.01.2022)
3. Código Deontológico. Asociación Profesional de Detectives Privados de España. URL: <http://www.apdpe.es/codigo-deontologico> (дата звернення 28.01.2022)
4. Normativa Reguladora. Офіційний сайт Асоціації професіональних приватних детективів Іспанії. «Asociación Profesional de Detectives Privados de España». URL: <https://www.apdpe.es/la-profesion/normativa-reguladora> (дата звернення 28.01.2022)

УДК 343.9(043.2)

Лугіна Н.А., к.ю.н., доцент,
Державний податковий університет, м. Ірпінь, Україна

КІБЕРБЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ

Україна стала об'єктом інформаційно-психологічних впливів, операцій і воєн, а її інформаційна безпека опинилася під загрозою. Тобто, український інформаційний простір не захищений від зовнішньої негативної пропаганди та маніпулятивних впливів і стає об'єктом інформаційної експансії; у світовому медіапросторі відсутній український національний інформаційний продукт, який би поширював об'єктивну, неупереджену та актуальну інформацію про події в Україні. Як наслідок, світова громадська думка відчуває брак інформації або отримує її з інших джерел, які іноді дезінформують, подають спотворену, спотворену,

неповну інформацію. Водночас проти України активно використовується потужний медіаресурс, відбувається експансія іноземних суб'єктів на ринок інформаційних послуг, посилюються негативні інформаційні впливи, спрямовані на спотворення реальності, заниження міжнародного іміджу держави; діяльність національних ЗМІ у сфері системного, об'єктивного висвітлення фактів, подій і явищ є недостатньою та не має стратегічного планування; Інформаційно-комунікаційна політика України у сфері національної безпеки потребує невідкладного перегляду та вдосконалення. Рівень інформаційної безпеки держави багато в чому залежить від рівня її інформаційної інфраструктури.

Тому національний інформаційний простір України, на жаль, наражається на серйозні загрози, виклики, що загрожують функціонуванню держави, її політичному та економічному розвитку, інтеграції в європейські та євроатлантичні структури. Загрози національній безпеці України в інформаційній сфері – це сукупність умов і факторів, що загрожують життєво важливим інтересам держави, суспільства та окремих осіб через можливість негативного впливу інформації на свідомість і поведінку громадян, а також на інформаційні ресурси та інформаційно-технічну інфраструктуру [13].

Як зазначено в Законі України «Про національну безпеку України», однією з основних загроз інформаційній безпеці є «спроби маніпулювання громадською свідомістю, зокрема шляхом поширення недостовірної, неповної або необ'єктивної інформації» [1]. Доктриною інформаційної безпеки України визначено такі загрози інформаційній безпеці країни: поширення у світовому інформаційному просторі викривленої, недостовірної та упередженої інформації, що завдає шкоди національним інтересам України; зовнішні деструктивні інформаційні впливи на суспільну свідомість через ЗМІ, а також Інтернет; деструктивні інформаційні впливи, спрямовані на підрив конституційного ладу, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України; прояви сепаратизму в ЗМІ, а також в Інтернеті за етнічними, мовними, релігійними та іншими ознаками [2].

Як зазначив Р.Р. Марутяна, найважливішою загрозою національній безпеці України в інформаційній сфері є негативний інформаційно-психологічний вплив іноземних держав на суспільну свідомість громадян України та світову громадську думку шляхом інформаційних кампаній та спеціальних інформаційних операцій. Це пов'язано із систематичним поширенням упередженої, неповної чи упередженої інформації про Україну та політичні процеси, що відбуваються на її території. Усе це впливає на зовнішню та внутрішню політику нашої країни, знижує її міжнародний імідж, має політичне та економічне підґрунтя. Метою таких інформаційних операцій є захист національних інтересів інших країн [3].

До загроз національній безпеці України в інформаційній сфері слід також віднести: прояви обмеження свободи слова та доступу громадян до інформації; спотворення, викривлення, блокування, заглушення, необ'єктивне та необ'єктивне висвітлення інформації; її несанкціоноване розповсюдження; відкрита дезінформація; інформаційна експансія на інші країни та деструктивне інформаційне вторгнення в національний інформаційний простір, коли країни з більш потужним інформаційним потенціалом отримали можливість розширювати свій вплив через ЗМІ на населення і суспільство слабшої країни; виникнення та функціонування неконтрольованих потоків інформації в національному інформаційному просторі держави; пропаганда засобами масової інформації культу насильства та жорстокості; недбалість інформаційної політики держави та відсутність необхідної інфраструктури в інформаційній сфері; розміщення дезінформації в Інтернеті.

Україна повільно входить у світовий інформаційний простір. З метою протидії негативним наслідкам інформаційної пропаганди та інформаційних війн, нейтралізації та запобігання реальним і потенційним загрозам в інформаційному просторі України Рада національної безпеки і оборони України прийняла рішення «Про заходи щодо вдосконалення формування та реалізації державної політики у сфері інформаційної безпеки України».

У документі зазначено, що РБНіО, враховуючи необхідність удосконалення нормативно-правового забезпечення, а також запобігання та нейтралізації потенційних і реальних загроз національній безпеці в інформаційній сфері, вирішила: розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проекти законів про внесення змін до деяких законів України з питань протидії інформаційній агресії іноземних держав, зокрема щодо визначення механізму протидії негативним інформаційно-психологічним впливам, зокрема щодо заборони ретрансляції телеканалів; посилити контроль за дотримання положень з питань інформаційної, психологічної та кібернетичної безпеки; вжити заходів щодо поширення у світі об'єктивної інформації про суспільно-політичну ситуацію в Україні, зокрема, шляхом створення відповідного медіахолдингу для підготовки якісного конкурентоспроможного інформаційного продукту; розробити порядок аналізу інформаційних матеріалів іноземних ЗМІ, які мають представництва в Україні, з метою запровадження ефективного механізму акредитації журналістів; вжити заходів щодо активізації міжнародного співробітництва у сфері протидії негативним інформаційно-психологічним впливам, а також кіберзлочинності.

Таким чином, захист інформаційного суверенітету, створення потужної та ефективної системи інформаційної безпеки в Україні, розробка ефективних стратегій і тактик протидії медійним загрозам мають

стати пріоритетними завданнями органів державної влади та недержавних інституцій.

Література

1. Про національну безпеку: Закон України від 15 черв. 2022 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19?find=1&text=%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B0#Text>

2. Діордіца І.В. Поняття та зміст кіберзлочинності. URL: <http://goal-int.org/ponyattya-ta-zmist-kiberzlochinnosti> (дата звернення: 20.01.2023)

3. Кіберполіція фіксує збільшення випадків шахрайств, вчинених під виглядом інвестування на фінансових ринках. URL: https://www.npu.gov.ua/news/kiberzlochini/kiberpolic_ziya-fiksuje-zbilshennya-vipadkiv-shahrajstv-vchinenix-pid-viglyadom-investuvannya-na-finansovixrinkax (дата звернення: 20.01.2023)

4. Про заходи щодо вдосконалення формування та реалізації державної політики у сфері інформаційної безпеки України: Рішення Ради Національної безпеки і оборони України від 28 квіт. 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0004525-14#Text> (дата звернення: 20.01.2023)

УДК 351.74(043.2)

Майстат А.В., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний університет «Чернігівська політехніка»,
м. Чернігів, Україна
Науковий керівник: Козинець О.Г., к.і.н., доцент

ПРАВООХОРОННІ ТА «СИЛОВІ» ОРГАНИ ДЕРЖАВИ

Правоохоронні органи є важливою частиною системи органів державної влади. Вони виконують охоронні функції та забезпечують внутрішню стабільність держави. Необхідно зазначити, що деякі «силові» органи входять до правоохоронних. Збройні Сили України (далі – ЗСУ) є «силовим» органом нашої держави. Наразі для України вони мають велике значення та виявляють колаборантів та державних зрадників, рятують людей, забезпечують економічну безпеку тощо.

Дослідженням питання правоохоронних та «силових» органів держави займалися М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, Ю.С. Назар, М.Т. Гаврильців, П.В. Шумський, Н.С. Юзікова, А.І. Берлач, А.М. Волощук, О.Ю. Кириченко, А. Фаріон-Мельник, О. Яремко та інші вчені.

Як зазначає А. Фаріон-Мельник та О. Яремко «правоохоронні органи – це органи державної влади, за функціональним критерієм спрямовані на фахове здійснення правоохоронної діяльності з метою забезпечення